

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ:

Το σενάριο Grexit είναι τόσο πιθανό όσο το ενδεχόμενο να διαλυθεί η Ευρωζώνη

► 7

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, υπουργός Οικονομίας:

Το σενάριο του Grexit το ενδεχόμενο να διαλ

Πριν από λίγες ημέρες ο κ. Π. Τσακλόγλου σε συνέντευξή του δήλωσε πως «το σενάριο της δραχμής δεν είναι κυρίαρχο αλλά κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει εντελώς αυτό το σενάριο». Ασπάζεστε αυτή την άποψη;

Κ Εχω επανειλημμένα τονίσει πως ζούμε στην εποχή της αβεβαιότητας. Το σενάριο εξόδου της χώρας από το ευρώ υπάρχει μόνο ως θεωρητική πιθανότητα, κατά τον ίδιο τρόπο που υπάρχει και η πιθανότητα διάλυσης της Ευρωζώνης. Δεν πρόκειται όμως να συντελεστεί ποτέ από αυτή την κυβέρνηση γιατί δεν είναι στα σχέδια και τις προθέσεις της. Η κυβέρνηση είναι προσπωμένη στο θετικό σενάριο, δηλαδή στην ολοκλήρωση του προγράμματος και της δεύτερης αξιολόγησης με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο και στη συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα πιστωτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ.

Η συμβολή των εταιρών είναι απαραίτητη, γιατί μία μικρή ανοικτή οικονομία όπως η ελληνική είναι οργανικά ενταγμένη και εξαρτημένη από την ευρωπαϊκή. Και όπως ορθά επισήμανε ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών: «Όσοι πιστεύουν πως η Ελλάδα θα ήταν καλύτερα στη δραχμή κάνουν λάθος. Στηρίζονται στην υπόθεση ότι η χώρα δεν θα είχε χρηματοδοτικές ανάγκες και ότι δεν θα χρειαζόταν να προσφύγει στο ΔΝΤ για ένα νέο δάνειο για να τις καλύψει και ότι το ΔΝΤ δεν θα επέβαλλε και πάλι τους όρους του. Αυτή η ιδέα ότι εκτός Ευρωζώνης θα είσαι απολύτως ελεύθερος να κάνεις οτιδήποτε σου αρέσει δεν υποστηρίζεται από καμία οικονομική θεωρία και δεν υπάρχει ποτέ στην οικονομική Ιστορία».

Ενα από τα θέματα που παραμένουν ανοικτά είναι η νομοθέτηση του εξωδικαστικού μηχανισμού. Πότε βλέπετε να οδεύει στη Βουλή και πότε εκτιμάτε ότι θα ξεκινήσει η πιλοτική και ολοκληρωτική εφαρμογή του;

Κ Εκτιμώ ότι πολύ σύντομα θα οριστικοποιηθούν και οι τελευταίες λεπτομέρειες του νομοσχεδίου και θα προχωρήσουμε άμεσα στη διαδικασία ψήφισής του. Είναι ένα μεγάλον σχέδιο που απαιτεί τόσο το κράτος όσο και τα πιστωτικά ιδρύματα να είναι έτοιμα να διαχειριστούν έναν μεγάλο όγκο πληροφορίας και δεδομένων που όμως τα οφέλη του για την οικονομία και την

Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ εξωθεί την παγκόσμια οικονομία στον προστατευτισμό, λέει ο υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης Δημήτρης Παπαδημητρίου στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Αυγή» της Κυριακής, ενώ σημειώνει πως, ακόμη κι αν αποτραπεί προοπτικά ένας εμπορικός πόλεμος, το βέβαιο είναι πως θα ζημιωθεί το παγκόσμιο εμπόριο και θα εξασθενήσουν οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης διεθνώς, στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα.

Επαναλαμβάνει πως ζούμε στην εποχή της αβεβαιότητας. Αναφέρει πως το σενάριο εξόδου της χώρας από το ευρώ υπάρχει μόνο ως θεωρητική πιθανότητα, κατά τον ίδιο τρόπο που υπάρχει και η πιθανότητα διάλυσης της Ευρωζώνης, τονίζοντας πως «δεν πρόκειται να συντελεστεί ποτέ από αυτή την κυβέρνηση γιατί δεν είναι στα σχέ-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΓΚΙΤΣΗ

κοινωνία συνολικά θα είναι πολλαπλάσια. Η άμεση εφαρμογή του είναι για εμάς κρίσιμη και παραμένει προτεραιότητά μας.

Από την εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου πόσες εκτιμάτε ότι θα είναι οι επιχειρήσεις που θα ευεργετηθούν και ποιο το αποτύπωμα στην οικονομία (τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία, αγορά); Πιστεύετε ότι με το συγκεκριμένο νομοθέτημα ολοκληρώνονται οι παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των κόκκινων οφειλών των επιχειρήσεων ή απαιτείται η θεσμοθέτηση και κάποιου άλλου μέτρου;

Κ Εκτιμούμε ότι τα οφέλη, όπως προείπα, θα είναι πολλαπλάσια για την οικονομία και την κοινωνία συνολικά. Οι υπερχρεωμένες αλλά βιώσιμες επιχειρήσεις θα μπορέσουν με αντικειμενικά κριτήρια να ρυθμίσουν τις οφειλές τους βάσει ενός συνολικού σχεδίου αναδιάρθρωσης, που σημαίνει ότι πρακτικά θα μπορέσουν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, εξυπηρετώντας όμως ορθολογικά τις οφειλές τους. Αναμένουμε ότι από την πρωτοβουλία αυτήν δεν θα επωφεληθούν μόνο οι οφειλέτες, αλλά και το Δημόσιο και οι ιδιώτες θα ευνοηθούν σημαντικά, αφού οι ληξιπρόθεσμες οφειλές που θα ρυθμιστούν στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού πλέον θα εξυπηρετούνται.

Παρά το γεγονός ότι οι δείκτες δείχνουν σημάδια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και οι προβλέψεις για το 2017 είναι θετικές, εν τούτοις αυτό δεν φαίνεται στην καθημερινότητα των πολιτών. Πότε εκτιμάτε ότι αυτή την ανάπτυξη θα την αισθανθούν στην καθημερινότητά τους οι Έλληνες πολίτες;

Κ Μεταξύ σποράς και θερισμού μεσολαβεί πάντα ένα χρονικό διάστημα. Οι επενδύσεις θέλουν τον χρόνο ωρίμασής τους και για να μετατραπούν σε αυξήσεις εισοδημάτων χρειάζονται κατάλληλες πολιτικές διάχυσης των επιχειρηματικών κερδών στην κοινωνία. Δεν είναι ούτε αυτόνοπτες ούτε αυτόματες οι διεργασίες αυτές.

Αυτή την περίοδο επιχειρούμε να φέρουμε επενδύσεις στη χώρα, να προστατεύσουμε τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα με ανακατανομή των δημοσιονομικών βαρών και να ανακόψουμε οριστικά την κάμψη του βιοτικού επιπέδου όλων των συμπολιτών μας. Αν δεν δημιουργήσουμε δημοσιονομικό χώρο, δεν θα μπορέσουμε να ελαφρύνουμε τα φορολογικά βάρη και να εξοικονομήσουμε πόρους για την ενίσχυση του συστήματος Υγείας και τον εκσυγχρονισμό των μέσων μεταφοράς.

Γι' αυτό αγωνιζόμαστε να πετύχουμε περισσότερα οφέλη στη διαπραγμάτευση με τους πιστωτές μειώνοντας τα πρωτογενή πλεονάσματα και διευθετώντας το χρέος. Γιατί έτσι θα μειωθούν τα επιτόκια δανεισμού κράτους και επιχειρήσεων, θα αυξηθεί η ρευστότητα από την ΕΚΤ, θα αντληθούν νέοι πόροι από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς (EBRD, EIB κ.ά.) και θα ανακτηθεί η επιχειρηματική εμπιστοσύνη, που, σε συνδυασμό με κρίσιμες μεταρρυθμίσεις (βλ. δημόσια διοίκηση, δικαστικό σύστημα, ρύθμιση υποχρεώσεων, φορολογικό καθεστώς, αδειοδοτήσεις κ.λπ.) είναι απαραίτητη για την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία απασχόλησης.

Η κυβέρνηση μεριμνά για την ανασυγκρότηση του κοινωνικού κράτους δίνοντας έμφαση στην πρόσβαση των πολιτών σε τοπικές δομές και υπηρεσίες -υφιστάμενες που αναδιοργανώνονται ή νέες που έρ-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

είναι τόσο πιθανό όσο υθεί η Ευρωζώνη

δια και τις προθέσεις της».

Ο Δ. Παπαδημητρίου αναφέρει επίσης πως η κυβέρνηση είναι προσπλωμένη στο θετικό σενάριο, δηλαδή στην ολοκλήρωση του προγράμματος και της δεύτερης αξιολόγησης με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο και στη συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα πιστωτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ. Αναφέρει παράλληλα πως: «Αν δεν δημιουργήσουμε δημοσιονομικό χώρο, δεν θα μπορούσαμε να ελαφρύνουμε τα φορολογικά βάρη και να εξοικονομήσουμε πόρους για την ενίσχυση του συστήματος Υγείας και τον εκσυγχρονισμό των μέσων μεταφοράς».

Τονίζει επίσης πως με δεδομένα τα συσσωρευμένα συνολικά χρέη, η Τραπεζική Ένωση αποτελεί μια επιπρόσθετη πρόκληση.

▶ Η κυβέρνηση είναι προσπλωμένη στην ολοκλήρωση του προγράμματος και της δεύτερης αξιολόγησης με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο και στη συμμετοχή της Ελλάδας στο πρόγραμμα πιστωτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ

χονται να καλύψουν βασικές ανάγκες - σε μια σειρά από κρίσιμους τομείς όπως η Υγεία, η εργασία, η κοινωνική ασφάλιση, η κοινωνική αλληλεγγύη και η ανακούφιση των δανειοληπτών από την υπερχρέωση.

Η ανασυγκρότηση αυτή περιλαμβάνει:

α) Την αναβάθμιση τόσο των Σημείων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και των Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης του ΟΑΕΔ.

β) Την εγκαινίαση μιας σειράς σημαντικών δομών και υπηρεσιών όπως:

• Οι Τοπικές Μονάδες Υγείας στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

• Τα Κέντρα Κοινότητας, τα αποκαλούμενα και «Κοινωνικά ΚΕΠ», στα οποία θα απευθύνονται οι πολίτες για ό,τι σχετίζεται με τα «κοινωνικά προγράμματα», όπως το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης κ.ά.

• Τα Γραφεία - Κέντρα Εξυπηρέτησης και Υποστήριξης Δανειοληπτών, που πρόκειται να είναι οι φορείς στους οποίους θα καταφεύγουν υπερχρεωμένα νοικοκυριά για την επίλυση ζητημάτων που τα αφορούν.

• Νέες υποστηρικτικές υπηρεσίες του ΣΕΙΠΕ και του υπουργείου Εργασίας.

Πάντως, θα πρέπει να τονιστεί πως με την ήδη συντελούμενη αύξηση της απασχόλησης, τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης των δανείων και το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης για περίπου 700.000 δικαιούχους έχουμε τις πρώτες θετικές επιπτώσεις της ανακοπής της ύφεσης στην ελληνική κοινωνία, οι οποίες με την ανάκαμψη προβλέπεται να επεκταθούν ακόμη περισσότερο.

▶ **Εχετε δηλώσει πως, κατά την επίσκεψή σας στις ΗΠΑ, το**

κλίμα από την πλευρά των επενδυτικών κεφαλαίων ήταν θετικό. Πότε βλέπετε ότι αυτό το ενδιαφέρον θα μεταφραστεί σε συγκεκριμένες επενδύσεις;

«Η αίσθησή μου είναι ότι το κλίμα έχει αρχίσει ήδη να αλλάζει και το έδαφος είναι και πάλι πρόσφορο για επενδύσεις. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδας, η γεωστρατηγική της θέση, το φυσικό περιβάλλον, το εξαιρετικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, σε συνδυασμό με την πολιτική σταθερότητα, παρ' όλη την οικονομική κρίση, την καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστικό προορισμό για τους ξένους επενδυτές. Σε αυτό συμβάλλουν και οι διευκολύνσεις για ίδρυση εταιρείας στην Ελλάδα που προσφέρονται μέσα από τον νέο αναπτυξιακό νόμο, καθώς και το πρόγραμμα χορήγησης αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών και σε μέλη οικογενειών τους, που προβαίνουν σε αγορά ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα, η αξία της οποίας υπερβαίνει τα 250.000 ευρώ».

Όσον αφορά τώρα το πρόσφατο ταξίδι μου στις ΗΠΑ, το ενδιαφέρον ήταν μεγάλο όχι μόνο από τους ομογενείς αλλά και από αμιγώς αμερικανικές επιχειρήσεις που βλέπουν τις προοπτικές που ανοίγονται στη χώρα μας. Στις προσπάθειές μας έχει συμβάλει αποφασιστικά και ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα Τζέφρι Ρ. Πάιατ, με τον οποίο διατηρώ στενές σχέσεις».

▶ **Πιστεύετε ότι η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα έχει σταθεί στο ύψος των περιστάσεων όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης;**

«Δεν είναι σωστό να εκφέρουμε μία αξιολογική κρίση για όλο τον επιχειρηματικό κόσμο, καθώς υπάρχουν καλές και υγιείς επιχειρηματικές δράσεις, όπως και νοσηρές».

Η αλήθεια, όμως, είναι πως ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής επιχειρηματικότητας δεν στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων την περίοδο της κρίσης, καθώς συνεχίστηκε η συμπεριφορά και το σύστημα αξιών του παρελθόντος με τα φαινόμενα της φοροαποφυγής, φοροδιαφυγής, εισφοροδιαφυγής, της παράλληλης εκροής καταθέσεων στο εξωτερικό, της διαφθοράς και της κερδοσκοπίας. Συγκεκριμένα:

• Με ελάχιστες εξαιρέσεις δεν αντιμετώπιστηκαν οι διαρθρωτικές αδυναμίες, οι οποίες αφορούν την εσωστρέφεια, την έλλειψη καινοτομίας, τη χαμηλή ποιότητα των προϊόντων και συνεπώς τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα.

• Δεύτερον, παρέμειναν οι ηθικές αξίες και οι στρεβλώσεις που διαμορφώθηκαν στο παρελθόν στην παραγωγική δομή με έμφαση στις εισαγωγές, το εμπόριο, τον εφηνουασμό και την αδιαφορία λόγω των κρατικοδίαιτων επιχειρήσεων και των κοινοτικών εισροών.

Στην περίοδο της κρίσης όπου οι προτεραιότητες της δημόσιας διοίκησης είναι στη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών και στην ανακούφιση των πληγείσων εισοδηματικά κοινωνικών ομάδων, η επιχειρηματικότητα πρέπει να ενισχύσει την προσπάθεια της οικονομίας για ανάκαμψη επενδύοντας στην παραγωγή, την καινοτομία, την εξωστρέφεια, την εκπαίδευση των εργαζομένων και τη συμμετοχική εργασία με την αποκατάσταση των συλλογικών συμβάσεων και την εξομάλυνση των εργασιακών σχέσεων».

▶ **Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο επόμενο διάστημα;**

«Η Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπίσει την επενδυτική άπνοια και τους χαμηλούς ρυθμούς α-

νάπτυξης που περιορίζουν το εργατικό εισόδημα και συντηρούν την υψηλή ανεργία με συνέπεια τις φυγόκεντρες εθνικιστικές τάσεις και τις πολιτικές αναταράξεις. Αυτό πρακτικά σημαίνει μία χαλαρότερη δημοσιονομική πολιτική αλλά και τη σύνθεση μιας νέας αρχιτεκτονικής για την Ευρωζώνη με μεγαλύτερο κοινοτικό προϋπολογισμό».

Η προσπάθεια στήριξης της εργασίας και ειδικότερα της καταπολέμησης της μακροχρόνιας ανεργίας της αποειδίκευσης καθώς και της ανεργίας των νέων ανθρώπων αποτελούν σημαντικές και αλληλένδετες προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η «Έκθεση των 5 Προέδρων» και η εμπειρία μας από την κρίση του 2008 μπορούν να αποτελέσουν το εφαλτήριο για να συνθέσουμε το εργαλείο για την απορρόφηση των μακροοικονομικών ανισορροπιών στην Ευρώπη».

Με δεδομένα τα συσσωρευμένα συνολικά χρέη, η Τραπεζική Ένωση αποτελεί μια επιπρόσθετη πρόκληση. Με τη χρήση κοινών εργαλείων, ωστόσο, μπορούμε να καταστήσουμε την εργασία και την ανάπτυξη ξανά το επίκεντρο της ευρωπαϊκής ενοποίησης απορροφώντας τους κραδασμούς που η λιτότητα και το Brexit έχουν προκαλέσει στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα».

▶ **Πώς βλέπετε τη νέα αμερικανική πολιτική και πώς πι-**

στεύετε ότι θα επηρεάσει την παγκόσμια οικονομική σκακιέρα και κατ' επέκταση την Ελλάδα;

«Με την εγκατάληψη της ΤΤΡ ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ έβαλε ουσιαστικά ένα τέλος στην εποχή των πολυεθνικών εμπορικών συμφωνιών που σημάδεψαν την παγκόσμια οικονομία επί δεκαετίες. Και ανεξάρτητα από το αν θα πετύχει την ενίσχυση ή όχι της αμερικανικής οικονομίας -πεδίο συγκρουόμενων εκτιμήσεων- το βέβαιο είναι πως εξωθεί την παγκόσμια οικονομία στον προστατευτισμό».

Γιατί η επιβολή εμπορικών δασμών στα σύνορα, η ενίσχυση του δολαρίου λόγω ψυχολογίας και επιστροφής κεφαλαίων, καθώς και η δρομολογημένη αύξηση των επιτοκίων από τη Fed θα υποχρεώσουν πολλές αναπτυσσόμενες (με χρέη σε δολάρια) και ανεπτυγμένες οικονομίες να λάβουν αντισταθμιστικά προστατευτικά μέτρα (π.χ. νομισματικές υποτιμήσεις).

Ακόμη κι αν αποτραπεί προοπτικά ένας εμπορικός πόλεμος, το βέβαιο είναι πως θα ζημιωθεί το παγκόσμιο εμπόριο και θα εξασθενήσουν οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης διεθνώς, στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα. Εξέλιξη την οποία τεκμηριώνει τόσο η ιστορική εμπειρία του μεσοπολέμου όσο και πρόσφατη έρευνα του ΟΟΣΑ».